

<p align="center">Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието* (Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)</p>	
<p>Институция: Министерство на финансите</p>	<p>Нормативен акт: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ)</p>
<p>За включване в законодателната програма на Министерския съвет за периода: 1 юли – 31 декември 2019 г.</p>	<p>Дата:</p>
<p>Контакт за въпроси: Надя Даскалова, Елена Петрова, Христина Пендичева</p>	<p>Телефон: 02/98592469, 02/98592456, 02/98592433</p>
<p>1. Дефиниране на проблема:</p> <p>Настоящата правна уредба, регулираща сетълмента на ценни книжа и дейността на „Централен депозитар“ АД, следва да се измени вследствие приетия Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 година за подобряване на сетълмента на ценни книжа в Европейския съюз и за централните депозитари на ценни книжа, както и за изменение на директиви 98/26/ЕО и 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 236/2012 (Регламент (ЕС) № 909/2014).</p> <p><i>1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Към настоящия момент статутът и дейността на „Централен депозитар“ АД са уредени в Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК), като частноправен субект, създаден със закон, с държавно участие в капитала и корпоративната организация на институцията в лицето на Министерството на финансите. ✓ Същевременно, е влязъл в сила Регламент (ЕС) № 909/2014, който установява редица изисквания към дейността на централните депозитари на ценни книжа, които налагат изменения в националното законодателство, регламентиращо тези отношения. ✓ В националното законодателство следва да се разпишат конкретни административно-наказателни разпоредби и други мерки, приложими при посочените в член 63 от Регламент (ЕС) № 909/2014 обстоятелства, по отношение на лица, отговорни за нарушения на разпоредбите на регламента, както и да се предприемат всички необходими мерки за осигуряване на тяхното прилагане. Тези санкции и други мерки трябва да са ефективни, пропорционални и възпиращи. Регламент (ЕС) № 909/2014 въвежда изискване за определяне на компетентен орган за лицензиране и за надзор на централните депозитари на ценни книжа при предоставяне на допълнителни услуги от банков тип и на определените банки, чрез които се предоставят тези услуги съгласно чл. 54, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 909/2014, както и да осъществява надзор на дейността по предоставяне на спомагателни услуги от банков тип и за изпълнение на пруденциалните изисквания по чл. 59 от Регламент (ЕС) № 909/2014 от централните депозитари на ценни книжа. Към настоящия момент в действащия Закон за кредитните институции Българска народна банка не 	

разполага с такива правомощия.

1.2. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

„Централен депозитар“ АД е получил лиценз от Комисията за финансов надзор да изпълнява функциите по управление на система за сетълмент на ценни книжа, които се търгуват на място за търговия, която дейност е основна за централните депозитари на ценни книжа съгласно Раздел А от приложението на Регламент (ЕС) № 909/2014.

Наред с тази дейност обаче, чрез разпоредбите на ЗППЦК на „Централен депозитар“ АД са възложени и други функции, произтичащи от решението на законодателя при неговото създаване като единствена „следпазарна“ инфраструктура в България. Сред най-значимите са функциите по водене на регистър на всички безналични емисии от ценни книжа, издавани на територията на Република България и на регистър на собствеността на такива безналични ценни книжа, без значение дали тези безналични ценни книжа се търгуват на място за търговия или не.

С оглед значимостта на дейността на централните депозитари на ценни книжа и с цел гарантиране на защитата на финансовите пазари и създаване на увереност у пазарните участници, че сделките с финансови инструменти се извършват надлежно и навременно, дори в ситуации на извънредно натоварване, е необходимо да бъдат предприети мерки, чрез които да бъде осигурена непрекъснатост на дейността на централните депозитари на ценни книжа.

Налице е необходимост от преглед и прецизиране на някои от разпоредбите на ЗППЦК, които представляват национална правна уредба с цел осигуряване на съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 909/2014 по отношение на дейността по сетълмент на ценните книжа.

При прилагането на настоящия ЗПФИ са установени някои несъответствия и празноти в правната уредба, включително неточни препратки. Тези несъответствия не могат да бъдат ефективно отстранени без изменение и допълнение на ЗПФИ. Посочените проблеми е невъзможно да се решат в рамките на съществуващото законодателство или чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности.

Прилагането на действащия ЗПФИ разкри необходимостта от съобразяване на въведените срокове за произнасяне на КФН по някои производства. Констатирани са непълноти в правната уредба на института на обвързания агент в случаите, когато обвързаният агент е юридическо лице, като е необходимо да се предвидят изисквания към лицата с квалифицирано участие в обвързания агент, както и последващо одобрение на членовете на неговия управителен орган.

В хода на мониторинга, който Европейската комисия осъществява, са установени някои пропуски при транспонирането на Директива 2014/65/ЕС и въвеждането на нейните изисквания в българското законодателство чрез ЗПФИ.

Настоящата редакция на ЗПФИ е необходимо да се приведе в съответствие с изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2017/575 на Комисията от 8 юни 2016 година по отношение на регулаторните технически стандарти за данните, публикувани

от местата за изпълнение, относно качеството на изпълнение на сделките (Делегиран регламент (ЕС) 2017/575) по отношение на периодичността на оповестяване на информация, изисквана на основание чл. 11 от същия регламент.

С оглед изискванията на Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 година за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма (Директива (ЕС) 2015/849), установяващи минималните санкции и мерки, които следва да бъдат наложени/приложени, при констатиране на нарушенията на тази директива, е необходимо да се допълнят предвидените в ЗПФИ основания за отнемане на лиценз на инвестиционен посредник. Предоставената от регламентите по прилагането на Директива 2014/65/ЕС възможност в капитала на инвестиционен посредник да се инвестират заемни средства изисква промяна на основанията за отказ да бъде издаден лиценз за извършване на дейност като инвестиционен посредник.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт, или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не е извършвана последваща оценка на ЗПФИ по смисъла на чл. 22 от Закона за нормативните актове.

2. Цели:

Със законопроекта се цели въвеждане на мерки в националното законодателство, чрез които да се улесни прилагането на Регламент (ЕС) № 909/2014.

Комисията за финансов надзор е компетентен орган за лицензирането и надзора на централните депозитари на ценни книжа, съответно по прилагането на редица правомощия и налагането на административни санкции по Регламент (ЕС) № 909/2014. Комисията за финансов надзор е и орган за реструктуриране на централните депозитари на ценни книжа, установени в Република България. Чрез измененията в Закона за пазарите на финансови инструменти се цели създаването на условия за упражняване на правомощията по Регламент (ЕС) № 909/2014 от страна на Комисията за финансов надзор, вкл. във връзка с възстановяване и реструктуриране на централните депозитари на ценни книжа и регламентиране на подаването на информация до компетентния орган, въвеждането на санкционен режим, обезпечаващ изпълнението на произтичащите от него изисквания. Прецизират се съответните разпоредби предвид разпределението на правомощията между комисията и заместник-председателя на комисията, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“.

С приемането на законодателни промени ще се въведе изискване централните депозитари на ценни книжа да изготвят и поддържат план за възстановяване със съдържание съгласно чл. 8, параграф 3 от Делегиран регламент № 2017/392 от 11.11.2016 г. за допълване на Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти относно лицензирането, надзора и оперативните изисквания за централни депозитари на ценни книжа (ОВ, L 65/145 от 10.03.2017 г.), чрез който се осигурява непрекъснатост на дейността на централния депозитар на ценни книжа.

Чрез измененията в Закона за пазарите на финансови инструменти се въвежда задължение за Комисията за финансов надзор да приеме план за реструктуриране за всеки централен депозитар на ценни книжа, установен в Република България. Плановете за реструктуриране следва да бъдат изготвени след консултация с

органи по чл. 12 от Регламент (ЕС) № 909/2014.

Чрез изменения в Закона за пазарите на финансови инструменти се постига и преодоляване на някои слабости, констатирани при прилагането му, съобразяване на въведените срокове за произнасяне на КФН по някои производства, както и допълване на съществуващата уредба по отношение на изискванията спрямо обвързаните агенти. В законопроекта са предвидени конкретни административно-наказателни разпоредби и други мерки, приложими при посочените в член 63 от Регламент (ЕС) № 909/2014 обстоятелства, по отношение на лица, отговорни за нарушения на разпоредбите на регламента, както и да се предприемат всички необходими мерки за осигуряване на тяхното прилагане. В Закона за пазарите на финансови инструменти се предвижда изменение, с което се създава делегация за въвеждане в националното законодателство на Насоки и препоръки, издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари, с цел осигуряване на съответствие на националната правна уредба с европейски нормативни актове.

Измененията в Закона за пазарите на финансови инструменти имат за цел и да се адресират установените от Европейската комисия пропуски при транспониране на изискванията на Директива 2014/65/ЕС.

Измененията в Закона за публично предлагане на ценни книжа, целят нормативното отделяне на функцията по водене на централен регистър на безличните ценни книжа от дейността на централен депозитар на ценни книжа, извършвани от „Централен депозитар“ АД, с което ще бъде постигната правна сигурност на тези обществени отношения. По този начин се гарантира защитата на финансовите пазари и се създава увереност у пазарните участници, че сделките с финансови инструменти се извършват надлежно и навременно, дори в ситуации на извънредно натоварване.

С цел въвеждане на мерки в националното законодателство, чрез които да се улесни прилагането на Регламент (ЕС) № 909/2014 са необходими изменения в Закона за кредитните институции, чрез които да се посочват ясно правомощията на Българската народна банка по осъществяването на надзор в определените от Регламент (ЕС) № 909/2014 случаи.

Със законопроекта се правят изменения и в други закони, които са продиктувани от необходимостта да се създадат условия за прилагането на Регламент (ЕС) № 909/2014 от гледна точка на ясно дефиниране на правомощията на националните компетентни органи по прилагането му.

С оглед посочените по-горе промени са прегледани и разпоредбите на други закони, които препращат към ЗППЦК и дейността на „Централен депозитар“ АД, и са предвидени изменения, за да се адаптират към въвежданата с Регламент (ЕС) № 909/2014 терминология.

Измененията в Закона за пазарите на финансови инструменти имат за цел и да се въведат предвидени в Директива (ЕС) 2015/849 минимални санкции и мерки, които следва да бъдат наложени/приложени спрямо инвестиционните посредници, както и действащия закон да се приведе в съответствие с изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2017/575.

3. Идентифициране на заинтересованите страни:

Основните заинтересовани страни, върху които новата регулация ще окаже пряко

влияние, са:

1. Централните депозитари на ценни книжа и „Централен депозитар” АД;
2. Комисията за финансов надзор – в качеството ѝ на компетентен орган за лицензирането и надзора на централните депозитари на ценни книжа, съответно по прилагането на редица правомощия и налагането на административни санкции по Регламент (ЕС) № 909/2014;
3. Българска народна банка – в качеството ѝ на компетентен орган за осъществяването на надзор в определените от Регламент (ЕС) № 909/2014 случаи.

Косвено засегнати лица са:

1. колективните инвестиционни схеми и национални инвестиционни фондове – към 13.05.2019 г. броят на колективните инвестиционни схеми, вписани в регистъра на КФН е 120, националните инвестиционни фондове са 3, а борсово търгуваните фондове - 11.
2. публичните дружества и други емитенти – към 13.05.2019 г. в регистъра на КФН са вписани 311 публични дружества и емитенти, а броят на АДСИЦ е 57;
3. инвестиционните посредници – към 13.05.2019 г. дружествата, лицензирани да извършват дейност от КФН към настоящия момент са 38 дружества; 5 клона на инвестиционни посредници от държави членки на ЕС са нотифицирали КФН, че възнамеряват да предоставят услуги и дейности в Република България при условията на свобода на установяване като инвестиционни посредници;
4. инвестиционни посредници банки – към 13.05.2019 г. това са 19 банки и 3 клона на банки, в чийто лиценз е включено извършването на инвестиционни услуги и дейности;
5. регулирани пазари – към 13.05.2019 г. единственият регулиран пазар в Република България – „Българска фондова борса” АД;
6. многостранни системи за търговия и организирани системи за търговия - към 13.05.2019 г. в Република България функционират две многостранни системи за търговия;
7. управляващите дружества – дружествата, лицензирани да извършват дейност от КФН към 13.05.2019 г. са 31 и един клон на управляващо дружество;
8. лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове – към 13.05.2019 г. те са осем, две от които са и управляващи дружества;
9. обвързаните агенти - към 13.05.2019 г. в регистъра на КФН са вписани 3 обвързани агента;
10. настоящите и потенциалните инвеститори в безналични ценни книжа и други финансови инструменти.

4. Варианти на действие:

Вариант за действие 0 „Без действие“:

При този вариант националната правна уредба няма да съответства на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 909/2014 и няма да бъдат коригирани установените непълноти и несъответствия в ЗПФИ;

Вариант за действие 1 „Приемане на ЗИД на ЗПФИ“:

Чрез този вариант в националното законодателство ще бъдат приети мерки, чрез които ще се улесни прилагането на Регламент (ЕС) № 909/2014 и съответствието на националната правна уредба с разпоредбите на регламента по отношение на дейността по сетълмент на ценните книжа и ще бъдат коригирани установените непълноти и несъответствия в ЗПФИ.

5. Негативни въздействия:

Вариант за действие 0 „Без действие“:

Липсата на хармонизация между българското законодателство и законодателството на ЕС в дългосрочен план може да се отрази върху конкурентоспособността на „Централен депозитар“ АД спрямо други депозитарни институции, както и да доведе до разлика в упражнявания надзор върху „Централен депозитар“ АД предвид по-ограничените надзорни правомощия на КФН в сравнение с останалите надзорни органи в ЕС.

Вариант за действие 1 „Приемане на ЗИД на ЗПФИ“:

Всички централни депозитари на ценни книжа вероятно ще поемат някои разходи за привеждане в съответствие, за да въведат новите регулаторни мерки - получаване на лиценз, повишени пруденциални и организационни правила и нови / допълнителни процедури, свързани с дисциплината на сетълмента.

Създаването и поддържането на централен регистър на ценни книжа, воден от „Централен депозитар“ АД, в който се вписват всички ценни книжа, издадени от дружества със седалище в Република България, както и от емитенти, чиито ценни книжа са емитирани съгласно законодателството на Република България ще доведе до допълнителни разходи за „Централен депозитар“ АД.

Въвеждането на предлаганите изменения е свързано с някои допълнителни разходи за Комисията за финансов надзор, но същите не могат да бъдат избегнати предвид наличието на императивни изисквания в правото на ЕС, които следва да бъдат въведени в националното законодателство.

Въвеждането на изисквания спрямо членовете на управителен орган на обвързан агент – юридическо лице, както и спрямо лицата с квалифицирано участие в обвързан агент – юридическо лице вероятно ще е свързано с поемането на допълнителни разходи, свързани с изготвянето и представянето на документи в производствата по одобрение.

6. Положителни въздействия:

Вариант за действие 0 „Без действие“:

По нито един от поставените въпроси няма да има положително въздействие.

Вариант за действие 1 „Приемане на ЗИД на ЗПФИ“:

Очаква се след приемането на ЗИД на ЗПФИ да се постигне подобряване на нормативната регулация, тъй като обезпечаването на прилагането на Регламент (ЕС) № 909/2014 води до по-високо ниво на сигурност и прозрачност на финансовите пазари и

по-високо ниво на защита на потребителите на финансови услуги.

Създава се централен регистър на ценни книжа, воден от „Централен депозитар“ АД, в който се вписват всички ценни книжа, издадени от дружества със седалище в Република България, както и от емитенти, чиито ценни книжа са емитирани съгласно законодателството на Република България. По този начин тази дейност на „Централен депозитар АД се отделя от останалите дейности на централните депозитари на ценни книжа. В централния регистър на ценни книжа се вписва информация за централните депозитари на ценни книжа, при които са регистрирани съответните емисии безналични ценни книжа. В правилата на централния регистър на ценни книжа се уреждат регистрацията, воденето, съхраняването и достъпа до регистъра.

В изпълнение на чл. 11, пар. 1 Регламент (ЕС) № 909/2014 Комисията за финансов надзор е компетентен орган по прилагането на регламента, т. е. на Комисията се предоставят правомощията за лицензиране на централни депозитари на ценни книжа, упражняване на надзор и провеждане на разследвания по реда, предвиден в регламента, както и за сътрудничество с другите компетентни органи на държавите членки. Сътрудничеството между компетентните органи ще гарантира, че административните санкции и другите мерки постигат целените с Регламент (ЕС) № 909/2014 резултати, като се избягва дублиране или припокриване при прилагането на административни санкции и други мерки в трансгранични случаи.

Ще бъдат отстранени съществуващите неясноти и противоречия при прилагането на разпоредбите на ЗПФИ по отношение на поднадзорните лица, както и ще се отстранят, установените от Европейската комисия пропуски при транспониране на Директива 2014/65/ЕС.

Чрез промяна в чл. 1, ал. 2 от Закона за кредитните институции Българска народна банка се определя като компетентен орган за лицензиране и за надзор на централните депозитари на ценни книжа при предоставяне на допълнителни услуги от банков тип и на определените за предоставяне на спомагателни услуги от банков тип банки съгласно чл. 54, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 909/2014, както и да осъществява надзор на дейността по предоставяне на спомагателни услуги от банков тип и за изпълнение на пруденциалните изисквания по чл. 59 от Регламент (ЕС) № 909/2014 от централните депозитари на ценни книжа по чл. 54, параграф 2, буква „а“ и от определените за предоставяне на спомагателни услуги от банков тип банки по чл. 54, параграф 2, буква „б“ от Регламент (ЕС) № 909/2014.“

Промените в Закона за пазарите на финансови инструменти ще допринесат за установяване на по-висока степен на защита на инвеститорите, доколкото се въвеждат изисквания към лицата с квалифицирано участие в обвързан агент – юридическо лице, както и изисквания за последващо одобрение на неговия управителен орган.

Чрез предвиждане на възможност КФН повторно в рамките на образувано производство да определя срок за отстраняване на непълноти и несъответствия или за представяне на допълнителна информация и документи ще се обезпечи правната стабилност на издаваните административни актове.

С предлаганото изменение в Закона за Комисията за финансов надзор се създава възможност за приемане на наредби, за въвеждане на изисквания, които произтичат от Насоки и препоръки, издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари, с цел осигуряване на съответствие на националната правна уредба с европейски нормативни

актове.

7. Потенциални рискове:

Не се очакват потенциални рискове от приемането на ЗИД на ЗПФИ. Разпоредбите на нормативния акт целят да доразвият действащата към настоящия момент правна уредба и да я адаптират към приетото европейско законодателство. При изменението на нормативната уредба е от изключителна важност да се вземат предвид мненията на всички заинтересовани лица и да се спази балансът между защита на инвеститорите и прекомерна намеса на държавата.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

Ще се повиши

Ще се намали

Няма ефект

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Създават се условия за прилагане на нови регулаторни режими, въведени с Регламент (ЕС) № 909/2014 и нови производства за обвързани агенти.

9. Създават ли се нови регистри?

Не се създават нови регистри.

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

Актът засяга пряко МСП

Актът не засяга МСП

Няма ефект

Приемането на ЗИД на ЗПФИ оказва косвено въздействие върху микро-, малките и средните предприятия в качеството им на публични дружества и емитенти и всички произтичащи от това права и задължения, както и върху обвързаните агенти – юридически лица.

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

Да

Не

12. Обществени консултации:

По проекта ще бъде проведено обществено обсъждане, като целесъобразните бележки и предложения ще бъдат отразени. Законопроектът ще бъде публикуван на интернет страницата на Министерството на финансите и на портала за обществени консултации – www.strategy.bg. По законопроекта ще бъде проведено и съгласуване по реда на чл. 32 от УПМСНА.

Проектът е разработен в рамките на междуведомствена експертна работна група в

състав - Министерството на финансите, Комисията за финансов надзор и „Централен депозитар“ АД.

Индикативен график – очаква се изработване на нормативния акт до края на месец май 2019 година. Очаквано приемане на законопроекта от Министерския съвет – месец юли 2019 г.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

Да

Не

Приемането на законопроекта произтича от правото на Европейския съюз. Законодателните промени, касаещи дейността на „Централен депозитар“ АД, са свързани с осигуряването на мерки за прилагането на Регламент (ЕС) № 909/2014.

Моля посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 8.1 и 8.2, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

Извършена е оценка на въздействието на регламента на ниво ЕС - <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52012SC0022>

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност: Цветанка Михайлова, директор на дирекция „Регулация на финансовите пазари“ в Министерството на финансите

Дата: 22.05.2019 г.

Подпис: